

Przedpłata
 „Głos Narodu“ wynosi:
 Kraków: miesięcznie
 kor. 2.—. Za odnośnienie do
 zaskania dopłaca się 40
 halerzy miesięcznie.
 Biuro Administracji: Gar-
 barska 7.
 Biuro filjalne: Szewska, 13.
 Numer pojedynczy zwykły:
 10 hal.
 Numer z poprzednich dni:
 30 hal.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Przedpłata!
 na „Głos Narodu“ wynosi:
 Na prowincji: miesięcznie
 kor. 2-40. W państwie nie-
 mieckim kwartalnie: 10
 koron. W innych państwach
 kwartalnie: kor. 12.—.
 Adres Redakcji i Admini-
 stracji: Garbarska 7.
 Telefon Nr. 309.
 Numer niedzielny lub nu-
 mer z dodatkiem powieścio-
 wym 16 halerzy; numer na
 prowincji o 2 hal. drożej.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego działu p. Karol Armatowicz, w biurze inseratowem „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej 1. 13, pod zarządkiem p. Ignacego Plesnara. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Coumartin.

Nr. 124.

Kraków, Poniedziałek dnia 3 Czerwca 1901.

Rok IX.

Czas odnowić przedpłatę

Prenumerata wynosi:

Za miesiąc czerwiec: 2 k. 40 h.

Do końca października: 12 k.—h.

Za zmianę adresu dopłaca się 40 halerzy.

W Krakowie dla Abonentów odbierających „Głos Narodu“ w Administracji (Garbarska 7), albo w Biurze filjalnem (Szewska 13) prenumerata wynosi:

Za miesiąc czerwiec: 2 kor.

Do końca października: 10 kor.

Biuro filjalne przy ul. Szewskiej 1. 13, otwarte od godziny 9 do 12 i od 2 do 6, przyjmuje prenumeratę miejską i załatwia wydawanie dziennika swoim abonentom.

Nowo przystępujący abonenci otrzymać mogą bezpłatnie (na prowincji za przysłaniem marki na 30 halerzy) początek drukowanego w naszym feljtonie romansu Jerzego Ohneta „Tajemnica generała Trémont“, oraz dramat Kazimierza Tetmajera „Zawisza Czarny“, drukowany w dodatkach książkowych „Głosu Narodu“.

W bieżącym tygodniu w wychodzącej bezpłatnie przy „Głosie Narodu“ — „Bibliotece najznakomitszych powieści literatury europejskiej“, rozpoczął się druk „Wyboru dzieł Pedra Alarcóna“, a w szczególności głośnej powieści na tle życia Madrytu p. t.: „Skandal“.

Prenumeratorowie „Głosu Narodu“ mogą abonaować „Mody paryskie“, najlepsze pismo dla kobiet, po znizonej cenie 90 ct. kwartalnie.

Administracja „Głosu Narodu“.

STOJAŁOWCZYCY W KOLE POLSKIM.

WIENIEN 2 czerwca. Czterej włościańscy polscy posłowie grupy chrześcijańsko-ludowej, kierowani przez ks. Stojałowskiego, a mianowicie: Lomba, Szajer, Wilk i Fijak, zgłosili oficjalnie wstąpienie do Koła polskiego.

Rokowania przeprowadzili z nimi: Romanowicz, Botter, Danielak, Niementowski i Gniewosz.

W sobotę szukali posłowie chrześcijańsko-ludowi prezesa Jaworskiego, aby przystąpienie osiąć. Ponieważ nie mogli Jaworskiego odnaleźć, zgłosili przystąpienie do Koła na ręce hr. zieduszyckiego.

W grupie rządowców panuje konsternacja. Decyzja Koła co do przyjęcia Stojałowczyków jeszcze nie zapadła.

Prawdopodobnym jest także przystąpienie do Koła liberalnych włościańskich ludowców: Bojki, Kempy i Olszewskiego. Bojko w tej sprawie miał wyjechać do Lwowa, aby przełamać opór Stapińskiego i Wysloucha.

Książd Stojałowski zbyt długo już nie dał o sobie słyszeć. Obznajomieni z psychologią tego dziwnego człowieka przeczuwając, że jest to zapowiedź nowego figla, przygotowywanego nieprzyjaciółom księdza prałata antiwarskiej dyecezy. W istocie mamy do czynienia z takim figlem, który jednak nie ma na szczęście ogólnie szkodliwego znaczenia, lecz zwraca się wyłącznie przeciwko partji rządzącej dziś w Kole polskim.

Z tego punktu widzenia rzeczy sądząc powitać nawet należy wstąpienie posłów ludowych do Koła polskiego, jako fakt z wielu względów pomyślny; oszczędzi nam to niejednej kompromitacji polskiego imienia na zewnątrz, a z drugiej strony wzmocni opozycję przeciwko klicie dworskiej, która odtąd będzie musiała zwolna przyzwyczajać się do woli mniejszości.

Ale nietylko dla rządowców, bo i dla najświeższych sojuszników księdza prałata, wstąpienie Bomby, Fijaka, Wilka i Szajera do Koła polskiego, jest figlem nielada. Trudno było misterniej zadać cios zabójczy partji pana Stapińskiego, trudno było ją skompromitować i osmieszyć radykalniej, jak to uczynił ks. Stojałowski, który przygarnął ich pod swoją sutannę po to tylko, aby dotkliwym kopnięciem pomścić pomyję, wylwane nie tak dawno przez p. Stapińskiego na prałacką głowę.

Nie mają teraz wyboru Bojko, Krempa i Olszewski i prędzej czy później wejdą do Koła polskiego; uczynią też o tyle rozumnie, że nie będą już narażeni na podpisywanie niemieckich interpelacyj, zwróconych przeciw katolickim dogmatom wiary, jak im się to w ostatnich czasach zdarzyło kilkakrotnie. Ten finał walki wyborczej przeciwko Kołu polskiemu jest zresztą nader humorystyczny. Okazuje się z niego, jak wiele mieliśmy racji twierdząc, że hasło «solidarności Koła polskiego» i hasło «precz z Kołem polskim» nie miało żadnego aktualnego znaczenia, a pokrywało jedynie brak wszelkiej myśli politycznej i wszelkiego programu zarówno po jednej, jak i po drugiej stronie.

Najnowszy numer „Wieńca i Pszczółki“ przynosi obszerny wywód o potrzebie wstąpienia posłów ludowych do Koła polskiego. Oto jak książd prałat tłumaczy chłopom najnowszego koziołka: „Ci co się dziś biją, jutro mogą lub nawet muszą ze sobą spokojnie rozmawiać i za jednym radzić stołem. Czy to jest zmienność i niestałość charakteru? czy to jest wyrzekaniem się swoich przekonań i zasad? Bynajmniej, jeżeli w jednym i drugim wypadku chodzi o jedno i to samo: „o uzyskanie jakiegos dobra dla narodu i kraju“. Polityka, jest jak gospodarstwo rolne. Chodzi o żniwo i zebranie owocu, i do tego wszystko musi być skierowane, jako do celu głównego. Ale co, kiedy i jak robić, to dobry polityk i dobry gospodarz musi zastosować do okoliczności, które od niego niezawisły, ale które mu są dane w pewnej chwili. Gospodarz układa sobie, że będzie robił w polu, tymczasem wypadnie deszcz lub śnieg, więc musi swój plan zmienić i robić w domu. Polityk układa: „Pójdę tą drogą!“ tymczasem zawieje wiatr inny, i on też musi do tego prądu się zastosować. Cel ostateczny: „dobro narodu“ nigdy się zmienić nie może, ale drogi i środki do celu mogą i czasem muszą się zmieniać“.

Twierdzi dalej ks. prałat, że „nasi kierownicy nie umieją politykować“.

Z HISTORJI BANKU KREDYTOWEGO.

„Finansistą o zdumiewająco silnych nerwach“ nazywa „Przeгляд“ lwowski p. Tołłoczko, podając sprawozdanie o przebiegu piątkowego sensacyjnego posiedzenia akcjonarjuszów Banku kredytowego w likwidacji. Wogóle cała sprawa jest nadzwyczaj interesująca i jest przedmiotem żywych komentarzy w całym kraju. Uzupełnić też musimy nasze sobotnie sprawozdanie kilkoma charakterystycznymi szczegółami, które zostały pominięte.

Przedewszystkiem ciekawe są konkluzje sprawozdania komisji rewizyjnej, przedstawione przez p. Ulmęra, a stwierdzające:

1) Że w rachunkach bież. znajduje się jeszcze znaczna liczba dłużników Banku, którzy od czasu wprowadzenia likwidacji nie na poczet długów swoich nie uiszcili, a mimo to nie wdrożono przeciw nim kroków przymusowych.

2) W efektach, wykazanych jako podkład rachunków bież. znajdują się weksle suche, z datą wystawienia od 3 do kilkunastu lat wstecz, a zatem są one wobec ustawy wekslowej bezwartościowe.

3) W tych efektach znajdował się jeszcze podczas ostatniej rewizji weksel na 18.000 kor., jako podkład długu, wynoszącego kor. 23.924. Weksel ten został wydany dłużnikowi za spłatą waluty wekslowej, skutkiem czego suma 5.924 k. została bez pokrycia.

4) W tychże efektach brak skryptu dłużnego na koron 2000, a zatem dług pozostał bez pokrycia.

5) W efektach własnych brak listów zastawnych na kor. 15.000 powierzonych przez dawną dyrekcję jednemu z klientów bez pokrycia.

6) Wreszcie zaleca komisja przeprowadzenie dyskusji i postanowień co do tych spraw. Poza-tem stwierdza zgodność cyfr bilansowych z księgam.

Z mowy dra Aschkenazego zaznaczyć trzeba, że odwoływał się do opinii publicznej, aby znievolić komitet likwidacyjny do odstąpienia od bezwzględnej litery umowy, zawartej w okolicznościach szczególnych, gdzie jeden dyktował warunki a drugi podpisał, mając brzytwę u gardła. Likwidacja przeprowadzona nieetycznie — prowadzona do absurdu.

Rola galic. Banku dla handlu i przemysłu jest dwoista. 900 akcji stanowi grupa reprezentująca 1770 akcji galic. Banku kredyt., złożonych do depozytu Banku galic. dla handlu i przem. z tem zastrzeżeniem, że Bank gal. będzie za nie głosował. To farsa, to koliduje z naszymi interesami. Bank galic. dla handlu i przem. sam sobie zatwierdza rachunki i udziela absolutorjum.

Płacimy z roku na rok 360.000 złr. procentu, a nasze wszystkie dochody wynoszą 30.000, więc z roku na rok dopłacamy 330.000; niech likwidacja potrwa pięć lat, to każda fortuna zniszczoną przez to być może.

Dla charakterystyki postępowania galic. Banku przytoczył dr Aschkenazy następujący list, który wysłał p. Tołłoczko do tutejszej filji:

Kraków 19/1 1901. Lwowska filja Banku galic. dla handlu i przemysłu! Likwidacja borysławska z jednej strony, a filja likwidacja bankowych agent z drugiej strony — są to dwie grupy, ściśle odłączone odnośnymi układami i samą swoją treścią głową — bo mają oddzielnych gwarantów. Piłnie też przestrzegajcie winniśmy tej segregacji funduszów, bo wobec oddzielnych gwarantów tych dwóch grup nie można powiedzieć: że to jedna kieszeń. Stąd koszty pod 6ty p. Zakrzewskiego z 14 bm. kor. 50-36 nie mogą być z żadnego tytułu Borysławiem kryte. Tylko nasz Bank winien je zapłacić — Borysław tylko wtedy mógłby je zapłacić, jeżeli z komisowego kontraktu to wynika, proszę przejrzeć, bo nie pamiętam. Gdyby jednak nawet tak było, to i tak nie radzę i nie wypada — gdyż Bank nasz ma ogromne zyski niezaskuszone z komisji tego, a nawzajem Borysław raczej stosuje swoje pieniężne wydatki do Banku i na tem faktycznie traci — zamiast bezwzględnie wyzyskać swój kredyt 300.000 koron. Wobec sytuacji, która zawsze tylko na niekorzyść Banku musi być tłumaczona, radzę wykreślić te koszty z rachunku Borysławia, a przenieść na bank nasz wprost, który tak z tej podróży jak całego interesu zyski ciągnie. Bank może i powinien swoim kosztem wysłać od czasu do czasu dyrektora na miejsce tak ważnego obiektu. Jest to ułoga, która Borysławowi z każdego tytułu należy się — która leży w interesie Dyrekcji i Banku i o którą z tych wszystkich względów nieraz będę presil. Z poważaniem J. Tołłoczko

P. Tołłoczko odpowiadał zuchwałym tonem i oświadczył, że „nie zwiększy liczby tych w Galicji, którzy opuszczają posterunki“. (Zapewne aluzja do p. Marchwicznego). Oświadczył przeto, że listu przytoczonego powyżej, załuje.

Poruszono też sprawę zbyt kosztownego prowadzenia administracji Borysławia przez komitet likwidacyjny. Wytknął to p. Kazimierz Madeyski, powołując się między innymi na to, że p. Tołłoczko, jako administratorowi Borysławia, płacąc wynagrodzenie 20.000 koron rocznie. Owóż p. Wiśniowski wyjaśnił tę sprawę w ten sposób, że ks. Sanguszko tylko pod tym warunkiem zgodził się na udzielenie gwarancji, jeżeli administratorem Borysławia będzie p. Tołłoczko. P. Tołłoczko godził się na przyjęcie administracji, ale bezpłatnie. Na to jednak nie przystał ks. Sanguszko i zagroził, że cofnie swą gwarancję,

jeżeli p. Tołłoczko nie obejmie osobiście administracji Borysławia za wynagrodzeniem (!). Wówczas oświadczył p. Tołłoczko, że sam nie stawia żadnych warunków, lecz przyjmie takie wynagrodzenie, jakie przyznają mu panowie gwaranci. Owóż sami panowie gwaranci przyznali p. Tołłoczce 20.000 koron (!).

Książe Adam Sapieha mówił jak następuje: W chwili dla Banku krytycznej zaproszono pp. z Krakowa na narady. Proszono ich o radę i chciano w porozumieniu z nimi wydobyć akcjonariuszy i wierzycieli galic. Banku kred. z bardzo trudnej sytuacji. Z zamkniętymi oczami siedłem do zawarcia umowy. Nawet z pewną przesadą musiałem słuchać — że mam do czynienia z towarzystwem obywateli. Dopiero jak się doczekano sytuacji, że nie można się cofnąć — lichwiarze podszli się pod jakiś bankczek w Wiedniu, a firmę dali pp. z Krakowa. W protokole z 25 kwietnia 1899 był kuban 820 000 zł. dla bankczku wiedeńskiego — był to kuban, dany przez Wład. Sapiehę dla bankczku wiedeńskiego, który tu chce burmistrzować! Finansowe położenie galic. Banku dla h. i prz. było takie, że chociaż pańszczyzna zniesiona, oni byli w przymusowym położeniu w obec bankczku lichwiarskiego. W kilku wypadkach likwidacji widzę, że inspiratorami byli lichwiarze wiedeńscy. Ekonomisci twierdzą, że takie historie i taki układ należą do sądu karnego a nie do ludzi uczciwych. Dano nam tylko jednego likwidatora. a czterech kierowników Banku galic. dla h. i p. i kazano nam uwierzyć, że to nasi „Lieblingskinder“ i nasi mężowie zaufania. Na szczęście usunął się p. Binder. i udało mi się wyżebrać drugiego p. Goreckiego. Teraz wymieniono nam tych dwóch likwidatorów, i mamy dostać jednego naszego. W likwidacji nie ma męża zaufania akcjonariuszów, do tych co zostali nie mamy zaufania (t. j. do Tołłoczki i Wiśniowskiego). Likwidacja zrobiła wszystko, aby akcje towarzystwa browarów lwowskich spadły. Kohorta wysłana przez likwidację przybyła na to, aby nie dopuścić do uchwały. W czym interesie to było? Napisałem do komitetu likwidacyjnego list, i oświadczyłem, że dostarczę potrzebnej gotówki, proponowałem wysłuchania mojej propozycji, aby wziąć w komis akcje browarniane i dałem kilka kroć sto tysięcy złotych na dowód, że nie jestem lada jakim oszustem. List adresowany do komitetu likwidacji otworzyli urzędnicy filji i napisali, że propozycji tej Bank nie przyjmie. Zrozumiałem, że z takim jak ja, Bank nie chce stosunków, boć przecież nie znali warunków propozycji. Jeżeli mnie tak traktowano, to może być, że tak samo i każdego innego.

Mieli pewnie faworytów, których propozycje przyjmowali. Sprzedaży wosku nie potrzeba było nikomu powierzać, bo mieliśmy własnego administratora i olbrzymie koszty. Zyski zapisywane

sobie przez Bank galic. dla handlu i przemysłu powinny były być zapisane na rachunek likwidacji. Przed kilku tygodniami jeden z koryfeuszów Rady nadz. galic. Banku dla handlu i przem. powiedział, że nie dopuści do tego, aby Bank galic. dla handlu i przem. zarobił na likwidacji cokolwiek — pomimo to, pisze p. Tołłoczko, że „na likwidacji grubo zarabiamy“.

Gdy dyskusja przybierała coraz większe rozmiary, powstał obecny w sali niejaki p. Kazubski i postawił wniosek o zamknięcie dyskusji. — Przewodniczący Tołłoczko poddał ten wniosek pod głosowanie i orzekł, że większość oświadczyła się za nim. — Słychać głosy: „Nie ma większości!“ — P. Tołłoczko: Jeżeli panowie sobie życzą, każę odczytać spis obecnych akcjonariuszów i ilu głosami każdy rozporządza, a zobaczycie, że jest większość. Dr Aszkenazy z ironją: „Taka większość oczywiście jest“. P. Łoziński: „Ludzi nie uważa się za ludzi, tylko waży się ich podług akcji“. Dr Aszkenazy: „Bank galicyjski dla handlu i przemysłu ma 1700 akcji, oddaje więc 170 głosów, tymczasem wedle statutów nikt nie może mieć więcej jak 50 głosów“.

P. Ramułt oświadcza się za tem, aby nie kwestjonowano uchwały o zamknięciu dyskusji, bo interes kraju wymaga, ażeby raz już przestano mówić o tych naszych nieszczęsnych sprawach finansowych (!!).

P. Z. Lisiewicz: P. Tołłoczko groźnym głosem zapytał się, kto za zamknięciem dyskusji i skonstatował, że większość, chociaż tylko pięciu czy sześciu głosowało za tem. To, co się tu dzieje, — wszystko jest nieformalnym. Z ramienia sądowego, reprezentując tu 50 akcji, będących własnością sierót — przyszedłem, bo słyszałem, że dzieją się tu nieprawidłowości. Rzeczywiście dzieją się tu nieporządki. Stwierdzam to na podstawie statutu. Prezes komitetu, likwid. p. Tołłoczko, nie ma prawa przydzowania. To nieprawidłowe. Bank galic. dla handlu i przem. ma tu 1770 akcji — pomimo to liczenie głosów nie jest prawidłowe. Imieniem małoletnich protestuję przeciw temu, co zaszło i co zajdzie, aby nas 1770 akcji miało majoryzować. Powołuję się na § 36 statutu galic. Banku kred. Żaden akcjonariusz nie może mieć więcej niż 50 głosów, a Bank oddał 170 głosów. Pomimo to skonstatował p. Tołłoczko, że Bank galic. dla handlu i przem. złożył tu akcje.

P. Tołłoczko: To są sprawy, które nie należą do zgromadzenia.

Dr Lisiewicz: To należeć będzie do tej władzy, do której odnoszę się, broniąc praw małoletnich. Protestuję przeciw 20.000 kor. prowizji, żadnemu likwidatorowi brać jej nie wolno. Likwidacja odbywa się bezpłatnie. Subkomitet nie może uchylać nic po za tem zgromadzeniem. — Prosi o skreślenie tej pozycji.

Gdy ogłoszono wynik wrzekomego głosowa-

nia, referent komisji rewizyjnej p. Narczyk Ulmer oddał papiery p. Tołłoczce, oświadczając, że wobec takiego przebiegowania uchwał nie może dalej referować.

Przewodniczący poprosił więc drugiego członka komisji rewizyjnej dr Marjana Lewakowskiego, aby zastąpił p. Ulmera i objął referat. — P. Lewakowski oświadczył jednak, że musi solidaryzować się ze swym kolegą.

Nie było więc referenta i p. Tołłoczko, widząc rozgoryczenie wśród obecnych, sam postawił wniosek o odroczenie posiedzenia na godzinę i orzekł, że wniosek przyjęty. Opozycjoniści uzyskali więc pauzę obiadową. a dr Aszkenazy, wychodząc z sali, zawołał: „Przecież obstrukcja czasem przyda się na coś“.

P. Wiśniowski zagroził członkom komisji rewizyjnej, „że im to popamięta“.

Dr Gorecki T. twierdzi, Bankowi że akcje nie w zastaw, lecz w komisowe posiadanie oddane zostały. Na akcje browarniane w kwocie 400.000 koron otrzymał galic. Bank dla handlu i przem. pożyczkę na 3 i pół proc., a od likwidacji bierze 6 i pół proc. Stwierdził, że w Galicji wschodniej galic. Bank dla handlu i przemysłu używa opinii nieszczególniej, a to skutkiem jego bezwzględności, która pociąga za sobą często ruinę ludzi (szczególnie miało się to za dyrekcji p. Grabskiego).

Dr Buresz, syndyk filji galic. Banku dla handlu i przemysłu polemizował z p. Goreckim i twierdził, że nie egzekwował żadnego dłużnika, dalej wziął w obronę wiedeński „Unionbank“, gdyż wszedł z nim w stosunki galic. Bank dla handlu i przem., na którego czele stoją pierwsze nazwiska (!) i pierwsze charaktery (!) w kraju. Borysław prowadzony oszczędnie.

P. Łoziński zainterpelował, jak można było Bankowi („Creditanstalt“) dać opcję na pięć lat co do Borysławia, skoro wartość kopalni w ciągu roku znacznie się zmienia, zwykle daje się opcję na 3 miesiące. Była kopalnia, za którą dawano miljon, a po roku 3 miliony.

Ks. Adam Sapieha powiedział, że nie dziwi się, „iż Galilea ma Buresza, skoro posiada Sapiehę“. Gratuluje p. Bureszowi, że mu konweniunie Unionbank. Obstaje przy tem, że § 10 umowy przez uczciwych ludzi nie mógł być podpisany.

W dalszym ciągu na uwagę dra Aszkenazego oświadczył p. Ulmer, że robił swoim kolegom propozycję, aby dać absolutorjum z zastrzeżeniem. Co do z lombardowania akcji browarnianych zgadza się z drem Aszk., że nie było to w porządku, iż w księgach likwidacji niema śladów zastawienia — pieniądze te powinny były pójść w obrót, a likwidacja nie powinna była za to płacić odsetek.

Dr Aszkenazy zauważył na to: „A więc księgi niezgodne z faktami“. P. Ulmer dopiero na pytanie dowiedział się, iż te akcje są w depoz-

TAJEMNICA JENERAŁA TRÉMONT.

ROMANS

51) przez

JERZEGO OHNETA.

(Ciąg dalszy).

— Chodźmy pod Złote Słońce. Tam gospodarz mię zna i da nam pokój. To stary żołnierz i można mu zaufać.

— Dobrze! Chodźmy.

Siadłszy przy butelce piwa, rozpoczęli teraz zwierzenia.

— Wielki był czas, abys przyjechał — odezwał się Baudouin. Nowe rzeczy dzieją się tutaj. Samotność pana Marceliego zakłóciło ukazanie się dwójga cudzoziemców, rzekomo brata i siostry, rozmawiających po włosku, którzy w pierwszym tygodniu swego pobytu znaleźli sposób poznania się z moim panem.

— Cóż to za kobieta?

— Jeśli się nie mylę, to jakaś szczwana facetka w rodzaju tej, która zgubiła biednego jenerała.

— A mężczyzna?

— Nie znam go. Pierwszy raz go widzę. Nazywa się hrabia, prawdopodobnie, że to jakiś urwisz. Ładny chłopiec zresztą. Widziałem go tylko z daleka.

— A siostra?

— Piękna kobieta! Blondynka w żałobie. Czego ona chce tutaj?

— Dowiemy się, jeśli to możliwe.

— Ja, rozumiesz to, nie mogę nic zrobić. Znaję mię tutaj. Zaryzykowałem już zaznajomienie się z domem, w którym mieszkają i z jego otoczeniem. Ale nie mogę powtarzać tego bez narażenia się na to, że mię pochwyli pan Mar-

celi, a jeśliby mię zapytał, coż mogę mu odpowiedzieć? Ostrzedz go przed tem, co się wkoło niego dzieje, znaczyłoby przerwać intrygę, jaka się przygotowuje, może i która może nam dostarczyć sposobności do pochycenia rabusiów, których szukamy. A nie ostrzedz go, to wystawiać go na wielkie niebezpieczeństwo. Przemysliłam nad tem wszystkim od kilku dni, a im więcej rozmyślałam, tem bardziej się waham. Dla tego spieszno mi było zobaczyć pana. Najprzód czekam na radę, a potem trzeba obmyślić środki obrony dla pana Marceliego, gdyby mu groziło cośkolwiek.

— Gdzie się znajduje dom zamieszkały przez tych ludzi?

— Łatwo go rozpoznać. Jest na połowie drogi między Ars a lasem Bossicant. Nazywają go willą de la Cavée. Niepodobna omylić się. Jest odosobniony.

— Jutro tam będę przed drzwiami.

— Jakim sposobem?

— To moja rzecz. Zobacysz, jak się trzeba zabrać do śledzenia ludzi, nie wracając na siebie uwagi.

— Ale nie ma mieszkania żadnego na kilometr wokoło.

— To nie nie szkodzi. Jakie życie prowadzi owa dama?

— Bardzo samotne. Wychodzi tylko na przechadzki po lesie. Do niedawna spacerowała sama, albo ze swoim bratem, obecnie towarzyszy jej mój pan.

— A więc to już tak daleko zaszło?

— To idzie piorunem.

— To ładnie.

— Jak pan myślisz? Co trzeba czynić, aby obronić pana Marceliego?

— Nic.

— Nie uprzedzać go?

— Pod żadnym pretekstem. Jakież niebezpieczeństwo mu grozi Będę czuwał? nad nim zewnątrz dziesięć miał otwarte oczy wewnątrz mieszka-

ci ludzie nie mogą mieć interesu w tem, by go dźić bezpośrednio w niego. Prawdopodobnie jest to taktyka zwykła; podstawiono ładną kobietę, aby wyłudzić od niego tajemnicę; naraża się tylko na to, że zawróci sobie głowę tą kotrzyć. Wiesz przecież, że takie rzeczy nie zdarzają się po raz pierwszy. Ten flirt nie zaszkodzi mi w niczem. My przez ten czas będziemy usiłow-

przechwylić naszych kłusowników. Czy jest pewny, że to nie ta sama kobieta bywała jenerała w Vanves?

— Tamta miała inny głos i inny akcent. Lecz czy można być pewnym czegokolwiek, gdy się ma do czynienia z ludźmi tego gatunku. Co do mężczyzny, to z pewnością nie on. Człowieka z Vanves ja widziałem. Był o głowę wyższy od tego włoskiego chłystka, miał też tem szczególniejszy sposób mówienia... O! który zabił mojego jenerała, rozpoznalibyśmy tychmiast! Byleby kiedykolwiek wpadł w ręce.

Baudouin ścisnął pięści, — mówiąc: „Ważna, a brwi ścigały mu się groźnie. Laforet spokoil go gestem.

— Tylko się nie gniewać! W sprawie takiej jak ta, która nas zajmuje, trzeba umieć pierać się pierwszemu popędowi. Przypuszczam się znajdziesz z tym człowiekiem oko w oko, uczynisz?

— Chwyciłbym go za gardło i udusiłbym w miejscu. Tak mi Boże dopomóż.

— Zrobiłbyś głupio! Powinieneś udawać, że wcale nie rozpoznajesz. Trzeba go być ścigać, dowiedzieć się, gdzie ma swoje miejsce, czuwać nad nim, aby go w właściwej chwili schwycić razem ze współnikami. Musi to sobie wszystko z góry ułożyć. Jeśli się dziemy bawili w uczuciową policję, nie dojdemy do niczego.

Baudouin westchnął.

(Ciąg dalszy nastąpi).

zycie galic. Banku, który znowu — jak teraz dopiero powiedział p. Tolłoczko — zastawił je w Unionbanku.

Z wyjaśnień p. Tolłoczki, złożonych w plątek, wynika, że w chwili objęcia likwidacji brakowało do kapitału zakładowego Banku kredytowego 351.885 zlr. Suma ta dlatego była tak mała, ponieważ w aktywach przyjęto sumę 561.000 zlr. jako wierzytelność Banku i należną od kopalń borysławskich, jakkolwiek w księgach kopalń borysławskich figurowała suma 619.000 zlr. niepokrytych strat. Gdyby nie to rachunkowe upiększenie bilansu, to już przed dwoma laty powinno się było uważać cały kapitał akcyjny za stracony, a nadto 200.000 zlr. z funduszu gwarancyjnego. W dalszym ciągu zaznaczył mowca, że między aktywami Banku kredytowego znajduje się 9 milionów koron takich aktywów, które grożą dochołu nie przynosząc. Bank krakowski d'a handlu i przemysłu, wiozący w likwidację 8 milionów koron, musi mieć przeciwny wpływ na kierunek likwidacji. Wspomniał dalej o fatalnym układzie Banku kredytowego z Länderbankiem wiedeńskim co do sprzedaży wosku. Dzięki interwencji JE. Kazimierza hr. Badeniego układ ten zmieniony został na lepsze warunki.

Sprawozdanie z przebiega likwidacji w roku ubiegłym przedstawione przez likwidatorów wykazuje straty w kopalniach borysławskich i zaznacza, że będą jeszcze dalsze w tej gałęzi straty (!) skutkiem zmniejszenia się produkcji wosku (!?).

Bilans galic. Banku kredytowego w likwidacji przedstawia się z końcem r. 1900, jak następuje: stan czynny obliczono na 12,313.809 koron, zaś stan bierny na koron 13,176.677, z tego zatem wynika rachunkowo przewyżka stanu biernego 862.867 koron. Od chwili objęcia likwidacji, t. j. od 10 czerwca 1899 po dzień 31 grudnia 1900 wynosi ogólny niedobór sumę 2,374.467 koron 60 hal.

Z KRAJU.

Zgromadzenie w sprawie podatków.

W sali rady powiatowej podhajeckiej zebrało się 31 maja około stu osób z całego powiatu, wszystkich zawodów, i oba narodowości na naradę w sprawach podatkowych. Rozprawy bardzo poważne i wyczerpujące trwały przeszło trzy godziny, a przysłuchiwał się im inspektor podatkowy p. Kłodnicki i starosta p. Jakób Sokołowski.

Zagał zebranie powszechnie szanowany w powiecie p. Napoleon Gołaszewski, który był jednym z organizatorów zebrania. W krótkich słowach zaznaczył, iż tak jemu, jak i gronu jego przyjaciół i znajomych wydało się, iż ustawy podatkowe zbyt dokuczliwie się u nas wykonuje i dlatego postanowili wspólnymi siłami zbadać dlaczego tak jest i jakby złemu zaradzić. Na radę nad tem zaprosili ogół obywateli powiatu podhajeckiego.

Przez aklamację następnie wybrany został przewodniczącym zebrania hr. Edwin Hohendorff a sekretarzami zostali pp. dr Raczyński i Kazimierz Gołębski.

Przewodniczący dał pierwszy głos hr. Manryemu Mysłowskiemu, członkowi komitetu rohatyńskiego, który tak przemówił:

„Panowie! Akcja którąśmy wszczęli na naszym zgromadzeniu w Rohatynie i którą dalej prowadzimy — nie była i nie jest żadną agitacją. W Rohatynie zebraliśmy się na to, aby, jak sąsiedzi sąsiadów, zapytać się wzajemnie, czy ucisk podatkowy, który odczuwa jeden z nas, dotyka także i drugiego. W Rohatynie dopiero wówczas uchwaliśmy potrzebę sanacji podatkowej, gdy się z gruntownej, długiej i poważnej dyskusji okazało, że ucisk podatkowy w naszym kraju jest powszechny, że nie dotyczy jednego tylko podatku, lecz wszystkich podatków wogóle, a nawet należności i egzekucyj podatkowych i że — jednym słowem — wypływa ze złego całego systemu wykonywania ustaw podatkowych.

Nie uchwaliśmy ani zniesienia wszystkich podatków, ani zniesienia jakiegóż jednego podatku, lecz uchwaliśmy tylko — jak powtarzam — sanację stosunków podatkowych wogóle — uchwaliśmy ją zaś, dodaliśmy, iż nie chcąc działać zbyt pośpiesznie, wybieramy osobny komitet, który dopiero rozważy, jakoby był najlepszy sposób do osiągnięcia naszego celu.

Zwróciliśmy się o poparcie do sąsiednich powiatów — tak n. p. i dla panów — ale, jak nigdzie, tak i tu w Podhajeckich nie wstawiamy w nikogo nie. Przeciwnie — jak wszędzie, tak i tutaj, przychodzimy, jak do sąsiadów z następującą propozycją: jeżeli odczuwacie taki sam ucisk podatkowy, jak i my, to stańmy razem, a może nam łatwiej będzie wspólnymi siłami poradzić coś na to zło, które nas gnębie.

Panowie! Taka sfera jest w najściślejszym tego słowa znaczeniu obywatelską i lojalną — to też ciężko by nas skrywdził ten, kto by nas nazwał agitatorami, a czynność naszą „agitacją“. Mógłby tak powiedzieć tylko ten, kto by nie chciał patrzeć na to, jak naszą akcję prowadzimy.

My wszczęliśmy akcję nie w obronie jakiejś je-

dności, ani też przeciw jakiejś jednostce, nie przeciw płaceni podatków, ani nie przeciw jakiemuś jednemu podatkowi n. p. podatkowi osobisto dochodowemu, jak niektórzy mylnie sądzą, nie w obronie samej szlachty, samych mieszczan, lub samych chłopów, lecz zamiarem naszym było i jest: w drodze legalnej i spokojnej przyczynić się wedle sił do dobra ogóln. Kieruje nami miłość ziemi naszej i miłość jej mieszkańców czyto z chaty, czy z kamienicy, czy wreszcie z dworu.

Nikt tedy niema prawa nazywać tego, co robimy, robotą nierozważną, bo to robota szczerą i uczciwą.

A teraz — jeżeli kto zapyta, czy nasza akcja jest uzasadniona, temu odpowiemy szeregiem faktów. Na zgromadzeniu naszym w Rohatynie, na zgromadzeniu podobnym w Brzeżanach, na zgromadzeniu w Kolomyi, na zgromadzeniu w Czortkowie, z doświadczenia osobistego i z doniesień dziennikarskich, wreszcie — jednym słowem zewsząd można bez końca zbierać przykłady fatalnego sposobu wymierzania i ściągania podatków u nas.“

Tu wliczył mowca te wszystkie zarzuty, jakie kontrybuceni u nas czynią władzom skarbowym i systemowi podatkowemu, a hr. Hohendorff zauważył przytem, że nietylko ludzie na wsi utyskują na fiskalizm, lecz i po miastach słychać skargi. Tarnopol n. p. skarży się, że olbrzymia cyfra rekursów podatkowych leży oddawna niezadowolona.

P. Gołaszewski powtórnie zabrał głos i dla usprawiedliwienia narzekających na fiskalizm przytoczył następujące przykłady: w Uhrynowie właściciele karczmy, wynętej za 24 koron rocznie, a od której asekuracji płać się 11 kor. 37 gr., powiedziano, że ma z tego czynszu 30 koron i od tej kwoty wymierzono podatek, mimo wszelkich papierów. Chłop w Tonstobabach musiał zapłacić należność, choć dowodził, że ją już raz zapłacił. Pocztmistrzowi tamtejszemu kazano płać 2 korony więcej, niż się należało. Wnosił podania przeciw temu i istotnie owe dwie korony mu opuszczono, ale gotówką wyłożył na to, nie licząc trudn swego i irytacji, 6 kor. 80 gr.

Urzędnicy podatkowi mylą się, ale zawsze tylko na niekorzyść kontrybucenta, a nastanie to dopiero wówczas, gdy urzędnicy będą odpowiedzialni za swoje pomyłki. Kontrybuceni niczego nie chcą, jak tylko tego: nie róbćcie nam krzywdy!

P. Zimmet narzekał na instytucję mężów zaufania. Jedni z nich mianowicie często nie rozumieją się na warunkach zawodu tego człowieka, o którego dochodach i zarobkach opinie władzy wydają, inni zaś dla prywatnego swego interesu dają władzy fałszywe informacje.

P. Jankowski pisał, że należono nań podatek od przemysłowego wypasu wołów, choć żadnym takim przemysłem się nie zajmuje. Całop pewien zapłacił, co miał zapłacić urzędowi podatkowemu i wziął na to kwit. Potem przysłano mu za to samo egzekucję. Chłop zasłonił się kwitem i zaniósł go na dowód do urzędu. Tam kwit wzięto, zgubiono, czy schowano i chłop ten drugi raz to samo musiał zapłacić. Dochód z gorzelnii oceniał się najmniej tak, aby wynosił po 3 centy od litra, t. j. tyle, ile daje bonifikacja, a tymczasem niektóre gorzelnie faktycznie nie dają żadnego dochodu w niektórych latach.

Dr Czyżewicz w dłuższej przemowie uzasadniał potrzebę jawności obrad komisji szacujących podatki wsiołobywatelom i konieczność tego, aby obywatele mogli się przed komisjami osobiście bronić.

P. Władysław Gołębski przytoczył fakt, wzięty z własnego doświadczenia, w którym urząd podatkowy, obliczając podatek, pomylił się nietylko w rachunku, ale nawet w tem, co stanowiło podstawę rachunku, t. j. w obszarze gospodarstwa.

P. Bielecki, wójt z Rosochowańca rzekł że nie dość iż ścisły fiskalizm nie pozwala żadnemu przemysłowemu się rozwinąć, bo nawet drobne sklepiki po wsiałach dźsi przesadnymi podatkami, ale od takich drobnych wiejskich przedsiębiorców ściągają się nieraz dwa razy jedną i tę samą powinność skarbową. Koszta egzekucyj chłopaków po wsiałach są olbrzymie i konieczne władze powinnyby obmyśleć jakiś oszczędniejszy sposób tych egzekucyj.

Jan Listwan, wójt z Tonstobab, przedstawił urzędowe papiery, stwierdzające, że w jednych tylko Tonstobabach aż 6 takich wypadków zaszło, w których urząd jednemu właścicielowi domu nie każe płać podatku, a za to drugiemu nakłada podatek od dwóch domów.

Pp. Dawid Gutman i Fiszler żalili się na podatek osobisto-dochodowy, który muszą płać od takich przedsiębiorstw, jakich wcale nie prowadzą.

Na ten sam podatek skarżył się po rusku ks. C. Lewicki, któremu wymierzono go w kwocie 71 zlr., a potem co pewien czas na rekursy i podania urząd zniża go o kilka złotych, aż stanęło wreszcie na kwocie 31 zlr. — podczas gdy płać go ks. Lewicki wcale nie powinien.

P. Kazimierz Gołębski przedstawiał, jakto trudno sprostować pomyłkę urzędu — skoro on sam od czterech lat nie wypasa bydła, a jednak mimo wielkich starań, od tego przedsiębiorstwa rok rocznie naczynają mu podatek.

Jak pewne są obliczenia urzędów podatkowych,

tego dowodzi fakt, że resztę podatków za r. 1900 obliczono p. Głębockiemu w lutym zr. na 1.345 koron, a na jego przedstawienie, że to pomyłka, zniżono tę kwotę do 275 kor. na następne przedstawienie wypadła już cyfra 3 kor., a wreszcie się pokazało, że urząd nie ma nic do żądania.

P. Gołębski zakończył zdaniem, że chociaż i urzędnicy popełniają pomyłki, to jednak winić ich nikt nie ma sumienia, bo są pracą przeciętą.

Ks. Ficałowicz ze Szwejkowa opowiedział dwa przykłady na twierdzenie, że urzędy podatkowe poprostu żyć nie dają chłopu, bo gdy chłop sprzeda parę wołów, lub kilka świń, to zaraz wymierzają mu podatek od wypasu bydła albo od procederu rzeźniczego.

Hr. Mysłowski wyraził zdanie, że nie można żądać aż tak wiele, aby karać urzędników za pomyłki, a wystarczy może domagać się, aby pomyłki urzędników nie szły na niekorzyść kontrybucentów a na zysk skarbu.

Również nie można żądać, aby urzędnicy podatkowi objaśniali każdemu ustawę — lecz wystarczy, żeby państwo wydało popularne ustawy tak tanie, jak dziennik ustaw.

Dr Raczyński wspominał o tem, że sam jedno i to samo musiał trzy razy dla świętego spokoju zapłacić skarbowi i postawił wniosek, aby wybrać komitet, któryby czuwał nad tem, iżby każdy kontrybucent żądał od urzędu ściągłego wymiaru podatku. Wniosek ten przekazało zebranie komitetowi, który po jednogłośnie uchwaleniu zasady, iż sanacja podatkowa jest konieczną, wybrany został do dalszego prowadzenia akcji w następującym składzie: hr. Edwin Hohendorff, Aleksander Raczyński, Władysław Gołębski, ks. Sandecki gr.-kat. ze Złotnik, L. Rotenberg i Adam Czyżewicz. Komitet ten, któremu zebranie poleciło działać wspólnie z innymi podobnymi komitetami, ukonstytuował się natychmiast, wybierając swoim przewodniczącym dra Raczyńskiego.

ZE SWIATA.

PARYŻ 30 maja.

Żyjący szkielec; męczarnie panny Monnier; jej straszny wygląd; uwłczenie wyrodnej matki i brata.

Straszną zbrodnię odkryto przed paru dniami w Poitiers. Oto 80 letnia pani Monnier trzymała swoją rodzoną córkę przez 25 lat pod zamknięciem w ciemnym pokoju, bez powietrza, o chlebie i wodzie, a nawet bez należytego odzienia. Brat nieszczęśliwej nietylko, że pozwalał na coś podobnego, lecz nawet pomagał okrutnej matce.

Rodzina Monnier należy do najbogatszych w Poitiers. Pan Monnier był profesorem, a umierając zostawił olbrzymi majątek Syn jego był podprefektem w administracyjnym urzędzie miejskim. Nieszczęśliwa córka Blanka była swego czasu bardzo piękna. Nagle zauważyli sąsiedzi, że panna Monnier musiała chyba wyjechać z Poitiers, gdyż nigdzie nie było jej widać. Zaczęto przeto zagadywać jej matkę, która ze łzami w oczach opowiadała, że córka jej dostała pomieszania zmysłów i że musi ją trzymać zamkniętą w pokoju.

Opowiadanie matki przyjęło do wiadomości i pogodzono się z tem, że panna Blanka ma pomieszanie zmysłów. Dopiero w sześć czy ósm lat potem jeden z sąsiadów, przechodząc mimo domu państwa Monnier, usłyszał rozpaczliwy głos Blanki: „Mój Boże, kiedy mnie stąd wypuszczą? Czemu mnie więzicie, ja tak strasznie tutaj cierpię!“ Lament ten zastanowił owego sąsiada, wstąpił zatem do domu pani Monnier i zapytał jej, co to ma znaczyć. Pani Monnier odpowiedziała na to: „Ta biedna Blanka cierpi na manję przesławowca“.

I znowu upłynęło sporo lat, aż dopiero teraz, przed kilku dniami, policja odbyła rewizję w domu państwa Monnier i — jak powiada raport komisarza — straszny widok przedstawił się oczom przybyłych. Nieszczęśliwa Blanka była zupełnie naga; izdełka, w której trzymała ją przez 25 lat z górą, była nadwyzczaj szczupłą i ciemną; jedyne okno zabito deskami tak, że ani jeden promyczek światła nie mógł się dostać do wnętrza. Nieszczęśliwa wyglądała, jak szkielec; włosy, nieczesane przez tyle lat, przedstawiały jedną olbrzymią zbitą masę, całe ciało pokryte było różnego rodzaju wyrzutami. Umysł ma nieszczęśliwa zupełnie normalny, tylko zapominała prawie całkiem mówić.

Nieszczęśliwą przewieziono niezwłocznie do szpitala, lekarze jednak nie robią wielkich nadziei, aby można było jeszcze życie jej uratować. Wyrodną matkę wraz z synem aresztowano niezwłocznie i wdrożono przeciwko nim śledztwo. Pokazało się, że przyczyną tej strasnej zbrodni było to, iż pani Monnier chciała zostawić cały olbrzymi majątek swemu synowi. Kiedy zaś Blanka pewnego razu oświadczyła, że chce wyjść za mąż, matka z pomocą brata zamknęła ją w izdebce, z której dopiero teraz ją wydobyto po to tylko, jak się zdaje, aby bodaj mogła umrzeć na świeżem powietrzu. Marceli Monnier liczy 54 lat. Generalny prokurator Ferrot polecił, aby wstępne dochodzenie zostało ukonieczone, jak najprędzej i aby strasni zbrodniarze odnieśli, jak najprędzej, zasłużoną karę.

M. Borkowskiego posiedzenie, na którym powzięto na wniosek wiceprezesa Sękowskiego jednomyślnie następującą uchwałę: „Z powodu wystąpienia w parlamencie p. Daszyńskiego z inwektywami przeciw czeł posła dra Henryka Wielowieyskiego, radę nadzorczą Ożół. Związku uważa za stosowne powziąć następującą uchwałę: „Stwierdziwszy na podstawie szczegółowych i ścisłych badań, że gospodarza działalność Zarządu, w którego skład wchodzi dr Wielowieyski, była wadliwą i naraziła Stowarzyszenie na straty, — Rada nadzorcza oświadcza, że poseł Henryk Wielowieyski zarówno co do czystości intencji w zapoczątkowaniu i prowadzeniu całego interesu, jakoteż co do bezinteresowności — wykluczającej wszelką chęć zysku — stoi bez zarzutu“.

Wiadomości kościelne. Archidiecezja lwowska obrz. fac. Egzaminatorem pesnodalnym zamianowany ks. infalat Feliks Zablocki. Dziekanem dla miasta zamianowany ks. Zenon Lnbomeński, kanonik i proboszcz katedralny. Instytucję kanoniczną na opróżnione probostwo w Prusach otrzymał ks. Wincenty Bakowski, proboszcz z Zyrzowa. Prezentą na opróżnione probostwo w Kamionce strumiowej otrzymał ks. Jan Czyrek, tamtejszy administrator. Administratorem w Żurowie zamianowany ks. Julian Świątkowski, były administrator w Prusach. Konkurs na opróżnione probostwo w Żurowie ogłoszony do 15 lipca b. r. Dycezja przemyska obrz. gr. kat.: Kanonicznie instytuowani na probostwo w Tuczycy ks. Roman Kordasiewicz, na Monasterzec ks. Sewer n. Dobrzański. Do kanonicznej instytucji na Sielec bełzki wezwany ks. Szczepan Pastawicki. Administrację w Nanowie otrzymał ks. Mikołaj Dobrzański. Wikaryat w Dorochowie otrzymał ks. Dymitr Łach. Uwolnieni od egzam. konkursowego Dymitr Marczak i Wiktor Kmickiewicz. Rząd przedłożył donację na dalszy jeden rok dla wikarych w Stebniku i Lityni. Kanonicznie instytuowani: ks. Gabliński Piotr na Sołnkę dekanatu jaślńskiego, Kuzyk Kornel na Bezko dekanatu sanockiego, Leszczyński Nicefor na Jakubową, Polek dek. mokrzańskiego, Kalamuniecki Pittir na Radocynę dek. dykańskiego, Adrianowicz Bazyli na Suszycę w dek. starosolskiego. Wykowiedz Aleksy na Olechowce dek. oichowieckiego, Bazyli Laurecki na Wareż dek. indem, Roman Kordasiewicz na Tuczały dek. sądowiszeńskiego. Administratorem: Stanisław Kasurak w Wellinie, Leon Nabak w Chorobrowie, Hilary Pańkowski w Batiatyczach. Eksp. zytur.: Aleksy Gocki w Oparówce. Wikaryat: Michał Grobelski w Próchniku.

Mianowania. Prezydium kraj. Dyrekcji skarbu zamianowało praktykantów konceptowych: Bolesława Łacheckiego, Edmunda Wanga, Adolfa Selzera, dra Władysława Pykosza, Wład. Terczyńskiego, Juliusza Jollasa i K. Wodzińskiego konceptistami skarbu w X kl. rangi. Prezydium kraj. Dyrekcji skarbu zamianowało konceptowych praktykantów skarbu Stef. Müllera, Wojc. Batkę i Jana Święcickiego konceptistami skarbu w X kl. rangi.

Gabryelski (Krzysztofery, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petrof z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

Kursy walut.

	K o r o n y			
	placą	zadają		
Ruble papierowe	253	50	255	—
Marki niemieckie	117	20	117	75
Franki papierowe	95	25	95	85
20-to frankówki w złocie . .	19	05	19	15

Z teatru krakowskiego.

(„Życie na żart“, sztuka w 5 aktach przez Gabryelę Zapolską, grana w teatrze miejskim d. 1 czerwca 190 r.)

Teatr świecił pustkami! — to pierwsze wrażenie z sobotniej premjery. Pod złą zatem wróżbą zaczęło się pierwsze przedstawienie „Życia na żart“ p. Zapolskiej. Powiedzmy odrazu, że nowa sztuka autorki „Tamtego“ jest jedną z tych, które nużą i przyniatają widza już swoją zgnłą atmosferą, i że powinna jak najprędzej zniknąć z repertuaru; przed oczami naszymi przesuwają się ludzie z gruntu żli i niemoralni, którzy błagą, zewnętrznym efektem, stanowiącym towarzyskiem pokrywają całą swoją bezczelność i nieczemność, pociągając za sobą w nieszczęście innych, rymarząc najszlachetniejszymi uczuciami, byle tylko wydobyć się z błota, albo przynajmniej odwrócić na czas jakiś ostępczną katastrofę, w której będzie musiała spaść z ich wytartego czoła maska, pokrywająca dotąd cały szereg szalbierstw i czynów, kwalifikujących się chyba tylko przed kratki sądowe.

Lecz nie w tem jeszcze zło główne. Ludzie tego kroju co Stanio, czy p. Lipecki, niestety, są na świecie, ba, nawet obracają się w t. zw. najlepszych towarzystwach, zająwają powszechnego szacunku, posiadają rozliczne godności i zaszczyty, lecz z chwilą, gdy się okaże, że są to tylko zwyczajni zbrodniarze, żaden prawdziwie uczciwy człowiek ręki im nie poda i, choćby dziesięć trybunałów wydało na nich wyrok uwalniający, to fakt pozostanie faktem, a winni na zawsze już pozostaną napiętnowanymi.

W „Życiu na żart“ jest inaczej. Autorka stawia

nam przed oczy charaktery trudne, ciężkie, ale rownocześnie wprowadza pewne takie momenty, które mi gra na naszych nerwach, chce nam n. p. w akcie piątym niejako przemówić do litosel: „Bądźcie pobłażliwi dla Stania, patrzcie na jego rozpacz, która go chwytła na myśl, że musi sobie odebrać życie, zapamiętajcie o wszystkim, o całej jego przeszłości, bolejąc tylko nad jego nieszczęsnym losem w tej obecnej chwili!“ — I w tem jest głęboka niemoralność, budząca w duszy widza pewnego rodzaju wstręt czy obrzydzenie.

Któż to jest bowiem ow Stanio? Oto zwykły hulaka, panicz, który mimo złośności uczyć się nie chciał, salonowiec pierwszej wody, znający doskonale wszystkie formy towarzyskie, a przytem Don Juan, który, przebrakowawszy już prawie w całym szeregu pańien i mężatek, prowadzi od dwu lat romans z żoną dyrektora banku Lipeckiego, Wandą. Posag siostry jego, Julci, miał u siebie w depozycie właśnie ów p. Lipecki, który mimo to, pozwał wybrać Stanioowi po kilka tysięcy z tych pieniędzy, aż z 40.000 zostało się zaledwie 7.000. Kiedy Julci trafiła się partja, niejaki p. Chelchowski, Stanio wręczy odmawia prośbom siostry, p. Chelchowskiego traktuje wprost po prostaku, wyszukuje różne błahе powody, a to jedynie tylko z tej przyczyny, że się boi, aby siostra i opiekun jej, hr. Caserta, nie zażądali owych pieniędzy. Pan Lipecki zaś wie bardzo dobrze o stosunku Stania do swej żony, ale udaje, że o niem nie wie; dla niego wszystkim na świecie jest tylko jego „stanowisko“, na temat którego wypowiada ciągle nadzwyczaj moralne tryady, kiedy w grunacie jest to kreatura podła, nie lepsza od kochanka swej żony. Lipecki, znając Stania, pozwał mu wybierać pieniądze Julci, a teraz, obawiając się następstw, sprzedaje po prostu Stanioowi bogatą siostrę swej żony, Mery, która bardzo kocha Stania, będąc równocześnie przekonana, że on względem niej nie żywi żadnego uczucia. I tu mimowoli nasuwa się pytanie, dla czego i dla kogo właściwie ta Mery poświęca się? Czy ona mogła wierzyć choć na chwilę w to, co mówiła, że chce sprowadzić i sprowadzi ze złej drogi Stania, który znalazł na to w odpowiedzi tylko zimny, ironiczny uśmiech?... Lecz w chwili, gdy już całe małżeństwo między Staniem a Mery jest ułożone, p. Wanda Lipecka, kobieta namiętna, „kobieta chwili“, jak ją trafnie nazywa Stanio, wybucha z całą namiętnością i w obecności męża i świadków przyznaje się do swego stosunku ze Staniem, zabiera córeczkę i opuszcza dom męża. Następstwem tego jest sprzeczka między Lipeckim a Staniem, który proponuje pojedynk amerykański. Lipecki namyśla się w pierwszej chwili, boi się wyciągnąć rękę do cylindra Stania, wkońcu jednak przerywcigła się i — wyciąga bilet biały... Stanio zatem musi się zabić. I ten gentleman wcale się nie znalazł po ryceraku w tej ostatniej chwili. Przed spełnieniem samobójstwa porywa go rozpacz, boi się wykonać to, czego sam chciał. Lipecki zaś, pamiętny na swe „stanowisko“, z bojaźni przed więzieniem przysyła Stanioowi, na kilka godzin przed jego otruciem się, list, w którym z całym cynizmem żąda od niego, aby, zanim w łeb sobie palnie, uregulował depozyt siostry, który oczywiście Stanio naruszył za jego wiedzą i pozwoleniem.

Kiedy wreszcie po piątym akcie, po szarpającej nerwami scenie rozpacz i samobójstwa Stania, kurtyna zapadła, wszyscy odstępnęli. Nie dość bowiem, że sztuka — jak już powiedziałem — nużyła i przyniatała samą treścią swoją, samą nieestetyczną podstawą, to jeszcze w dodatku była niezmiernie długa. Pierwsze dwa akty trwały po trzy kwadranse. Antrakty przewlekano również niezwykle. Dopiero o trzy na dwunastą opuszczaliśmy teatr, wiele jednak z posród i tak nielicznych osób wyszło zaraz po II i III akcie.

Co się tyczy gry artystów, ta była bardzo dobra. Między p. Mielewskim (Stanio), p. Slemaszkową (Wanda Lipecka) i p. Przybyłko (Mery) był istny występ o pierwszeństwo. Doskonale dotrzymywali im pp. Sosnowski (dyrektor Lipecki), Kamiński (hr. Caserta) i Zelwerowicz (Piwoński). Zwłaszcza ten ostatni znakomitem odtworzeniem pełnej humoru postaci ukraińskiego szlaguna, który prosto od koni i stepów ukraińskich przyjechał „na karnawał“ do Lwowa, pozwał wytrwać na tem denerwującym przedstawieniu do końca. Dobrą Julcią była p. Jutkiewiczówna. Resztą drobnych ról wykonali bez zarzutu pp. Jednowski, Zawierski, Puchalski, oraz panie Jeremi, Sallma, Wolska, Senowska i Walewska. K. W. K.

Rada państwa w Wiedniu.

W sobotę odbyła się konferencja prezesów wszystkich klubów, z wyjątkiem wszechniemieckiego, na której był także prezydent gabinetu dr Koerber. Przewodniczył konferencji prezes

Koła polskiego, p. Jaworski. Dr Koerber oświadczył, że przedłożenie uchwalonych ustaw do sankcji monarszej będzie zależało od tego, czy w tej sesji przynajmniej projekt ustawy kwotowej dostanie się do komisji, czy to po pierwszym czytaniu, czy bez czytania. Na to zabrał głos dep. dr Pacak i zastrzegł się jak najkategoryczniej przeciwko temu, aby rząd tworzył junctim pomiędzy sankcją uchwalonych ustaw a kwotą, lub czemkolwiek bądź innem. Jest to praktyka, której tu jeszcze nie widziano. Mowca musi także zaprotestować przeciwko temu, by rząd wprost rewolwerem groził. W sprawie kwoty musi się dopiero porozumieć ze swoim klubem, czy ten zgadza się na odesłanie jej do komisji bez pierwszego czytania, czy nie. Dr Koerber usprawiedliwiał się, że mu nawet na myśl nie przychodziło stawiać takiego junctim i grozić jakoby rewolwerem. Uważał sobie tylko za obowiązek zwrócić uwagę, że obok kolei lokalnych i ustawy przemysłowej, przeciwko którym to spraw załatwieniu bynajmniej nie oponuje, załatwiona być musi także ustawa kwotowa. Dep. dr Pacak oświadczył na to, iż z przyjemnością przyjmuje do wiadomości to, co minister powiedział.

Na sobotniem posiedzeniu Koła polskiego poseł Rotter prosił, by mu wolno było postawić w Izbie wnioski o przymusową asekurację bydła. Sprawę tę odesłano do komisji. Posłowi drowi Doboszyńskiemu pozwolono postawić w Izbie wniosek, aby rząd wybudował w Krakowie główny zakład higieniczny dla badania środków spożywczych. Poseł Romanowicz skarżył się na to, że podczas głosowania nad ustawą kanałową brakowało z Koła polskiego o wiele więcej głosów, niż z któregośkolwiek innego klubu, dalej domagał się, aby poseł Michejda mógł podczas dyskusji budżetowej zabrać głos w kwestji stosunków na Śląsku. Poseł Danielak poparł p. Romanowicza, aby posłowi Michejdzie zarezerwować głos przy dyskusji budżetowej, czy to jako mowcy Koła, czy jako mowcy jeneralnemu. Poseł dr Kozłowski zgłosił interpelację w sprawie reformy ustawy weterynaryjnej, a poseł ks. Żyguliński domagał się przyspieszenia regulacji rzek Raby i Dnajska. Następne posiedzenie Koła odbędzie się dziś o g. 5 po południu w sprawie §§ 59 i 60 noweli przemysłowej. W Izbie będzie przemawiał w tej kwestji imieniem Koła polskiego poseł Piepes-Poratyński.

Przez cały dzień dzisiejszy, aż do posiedzenia Izby będzie obradowała komisja kolejowa w celu wygotowania ostatecznej redakcji przedłożenia o budowie kolei lokalnych. Ponieważ w ciągu bieżącej sesji ma wejść na porządek dzienny jeszcze bardzo wiele kwestyj, więc ciągle będą się odbywały konferencje prezesów klubów z ministrami, celem przyspieszenia pracy. Obawiają się, że ustawa o kolejach lokalnych zabierze wiele czasu, gdyż pod tym względem wyborcy poszczególnych okręgów żądają od swych posłów, aż za dużo.

Najbliższe posiedzenie Izby panów odbędzie się w środę t. j. 5 b. m. o godz. 7 wieczorem. Na porządku dziennym jest II czytanie noweli należytościowej, II czytanie ustawy o reformie Izb handlowych i przemysłowych, II czytanie ust. o margarynie, wybór jednego członka do delegacji i ewentualnie II czytanie ustawy inwestycyjnej.

Sobotnie posiedzenie Izby zaczęło się pod przewodnictwem prezydenta hr. Vettera o godzinie 11 przed południem. Na fotelach ministerjalnych zasiadli prezydent gabinetu dr Koerber, tudzież ministrowie Wittek i Böhm-Bawerk.

Po odczytaniu nadesłanych pism, wniosków i interpelacji, wśród których była interpelacja dep. Barwińskiego w sprawie udzielenia zapomogi pogorzecom m. Kosowa i interpelacja dep. Daszyńskiego w sprawie konfiskaty „Promienia“, prezydent udzielił głosu dep. Grabmayrowi. Mowca, jako przewodniczący komisji konstytucyjnej, oświadczył, że komisja dlatego jeszcze dotąd nie złożyła swego sprawozdania w kwestji rewizji przepisów o nietykalności poselskiej, ponieważ wybrany z jej łona subkomitet nie uporał się dotąd z włożonem nań zadaniem, a kwestja jest zanadto ważna, by ją można było traktować pobieżnie i dorywczo.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego, mianowicie do trzeciego czytania przedłożenia inwestycyjnego.

Pierwszy zabrał głos referent dep. dr Sylwester, polecając jeszcze raz gerąco Izbie przedłożenie, które ma, zdaniem jego, przyczynić się do ogólnego dobrobytu.

Apteka E. Hellera
Skład materiałów aptecznych i wód mineralnych i t. d.
Kraków, ulica Grodzka 1. 23.
Poleca i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania:

Tran świeży z Bergen, flaszki po kor. 1 i 1 kor. 40 hal.
Essencja łopianowa, sławny środek przeciw wypadaniu włosów, flakon 1 kor. i 2 kor.
Pastylki dentolinowe, doc. Uniw. dra Łepkowskiego i E. Hellera, znana używana w całym świecie ntyseptyczna płukanka do ust 1 kor. również
Pasta dentolinowa w tubach 60 h. Dentolin a antyseptyczny proszek doo zębów, puszka 1 kor.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „GŁOSU NARODU“ Z DNIA 3 CZERWCA 1901.

Następnie dep. Lemisch postawił wniosek, aby głosowanie odbyło się w sposób imienny. Wniosek Lemischa został przyjęty. Podczas głosowania szlachta konserwatywna wyszła z sali. Natomiast część niemieckiego stronnictwa ludowego, Wszechniemcy i część katolickiego centrum obecna była w Izbie, ale głosowała przeciw, zaś z polskich posłów opozycyjnych, z wyjątkiem dep. Bomby i Wilka, wszyscy byli nieobecni, jak również dep. Kos, Korol i Breiter.

Przedłożenie zostało przyjęte 198 głosami przeciw 46.

Z kolei przystąpiono do drugiego punktu porządku dziennego, mianowicie do drugiego czytania przewidzianego budżetowego.

Dep. Wolf ganił pobieżną, gwałtowną pracę Izby i oświadczył, że nie ma zaufania do rządu, zwłaszcza z powodu zwalczania ruchu „Los von Rom!“ i wydalenia pastorów protestanckich. Następnie omawiał sprawę protektoratu arcyksięcia Franciszka Ferdynanda nad katolickim stowarzyszeniem szkolnym.

Po dep. Wolfie przemawiali dep. Loecker pro, a dep. Tavcar contra. Dep. Scheicher atakował gwałtownie Wszechniemców.

Dep. Choc przemawiał po czesku, a dep. dr Bärnreither wyraził radość, że od czterech lat po raz pierwszy parlamentarnie traktuje się budżet. Stosunki się polepszyły. Cały szereg ważnych kwestyj już został parlamentarnie załatwiony. Przez to wzrosła nasza wewnętrzna siła. Powstał także żywy kontakt pomiędzy stronnictwami, większy, aniżeli od lat dziesiątek istniał. Co się tyczy (działania tych ustaw na finanse państwa, mowca obaw nie podziela, bo siły finansowe stale wzrastają. Konsekwencją tych ustaw będzie, że po pięciu, lub sześciu latach, potrzeba będzie około 30 milionów rocznie na oprocentowanie pożyczki, trzeba więc będzie finansową politykę na inne wprowadzić pole. Dr Bärnreither zakończył swą mowę zapewnieniem, że stronnictwo jego pozostanie i nadal w ścisłym związku z innymi niemieckimi stronnictwami.

Po dep. Bärnreitherze przemawiał jeszcze poseł włoski dep. Hortis, który oświadczył, że jego stronnictwo będzie głosowało przeciw przewidzianemu. Na tem dyskusję przerwano.

Dep. Wrabetz z niemieckiej partji postępowej, otrzymawszy głos od prezydenta, skarżył się, że na 43 zaprotostowanych mandatów, komisja legitymacyjna przedłożyła Izbie sprawozdanie dopiero co do trzech.

Następnie dep. dr Weiskirchner złożył swój mandat do komisji konstytucyjnej.

O godzinie 2 minut 50 po południu prezydent hr. Vetter zamknął posiedzenie, oznaczając następną na dziś, na godzinę 7 wieczorem.

SKŁAD FORTEPIANOW
W. Barabasz i Sp.
Kraków, Rynek 39, I. piętro. 604

Park Krakowski
TEATR ROZMAITOŚCI
Dziś i Codziennie 1460

wielkie przedstawienie akrobatyczne
połączone z Koncertem
Muzyka 20 p. p. Reżyser: Rudesindo Roche
Od 1-go czerwca nowy program.
Wstęp w dniu powszednim 10 ct. Miejsca rezerwowane:
po 60 ct., po 50 ct. i po 30 ct. — Bilety do miejsc rezerwowanych uprawniają do wolnego wstępu. — **W niedzielę i święta wstęp 20 ct.** W te dni bilety rezerwowane nie uprawniają do wolnego wstępu.
Sprzedaj biletów u Wgo St. Karlińskiego w Sukleńcaob, a od godz. 3 po południu przy kasie.

Specjalista dla chorób nerwowych
hydro-, elektroterapii i mięsienia
WSZECH NAUK LEKARSKICH

Dr MIECZYŚLAW NARTOWSKI
b. asystent Uniw. Jagiell. i Prof. Dra Mendla w Berlinie
mieszka obecnie: ul. św. Anny L. 2 i ordynuje od
godz. 3—4 po poł. — Tel. Nr. 359. 1488

Zgłoszenia subskrypcji
na pozostałą, nieznaczną resztę
Akcji Krakowskiej Spółki Tramwajowej,
stanowiących pierwszorzędną lokację kapitału, przyjmować będą jeszcze przez krótki czas. Prospekty i formularze zgłoszeń wydają bezpłatnie.
August Raczyński, D.m. bankowy.
Kraków, Rynek gł. A—B.

LECZNICA
Dra A. Tarnawskiego
w KOSSOWIE za Kołomyją (stacja kol. Zabłotów)
otwarta. Środki: leczenie wodą i inne fizykalno-dietetyczne. 1458

Wiedeń: Wczoraj przyjechał tutaj ze Lwowa b. poseł Stapiński w celu powstrzymania ludowych posłów grupy ks. Stojałowskiego od wstąpienia do Koła polskiego.

Jak się dowiaduję w ostatniej chwili, starania Stapińskiego odniosły na razie przynajmniej ten skutek, że istotnie posłowie Szajer, Bomba, Wilk i Fijak wstrzymali swoje zgłoszenia, z z którymi w sobotę zwracali się do hr. Dzieduszyckiego.

Posłowie ludowi konferują ciągle ze Stapińskim, który wszelkimi siłami stara się zapobiedz strasznej dla niego kompromitacji, jaką mu zgotował ks. Stojałowski.

Wiedeń: W dniu 15 lipca w Salzburgu zostanie odsłoniętym pomnik marmurowy cesarzowej Elżbiety dłuta prof. E. Hellmera. Będzie to pierwszy pomnik monarchini w krajach austriackich.

(W dniu 15 lipca 1898 opuściła cesarzowa Austrię, udając się na kurację do Nauheim).

Rzym: W tygodniu bieżącym Izba poselska rozpocznie obrady nad budżetem ministerjum spraw zagranicznych. Exposé ministra Prinetti'go będzie bardzo zajmującym z uwagi, że nie może pominąć kwestji odnowienia traktatów handlowych i trójprzymierza. Równocześnie minister będzie miał sposobność po raz pierwszy nakreślić program swej działalności. Opozycja przebiega z uchwalenia budżetu spraw zagranicznych nie robi kwestji zaufania, lecz postawi ją dopiero podczas dyskusji nad budżetem ministerjum spraw wewnętrznych.

Wiedeń: Dziś rano przybył tutaj w. ks. Wajmarski. Na dworcu powitali go cesarz, arcyksiężęta, burmistrz dr Lueger, tudzież przedstawiciele władz. W Burgu czekali na w. księcia minister hr. Gołuchowski i cesarscy adjutanci ieneralni.

Villach: Minister Wittek i dep. Steinwender otrzymali honorowe obywatelstwo m. Villach za starania się około doprowadzenia do skutku budowy kolei przez Taury.

Praga: Krąży tutaj pogłoski, że arcyksiężę Otto i arcyksiężna Marja Józefa mają tutaj zamieszkać na stałe. Kiedy to jednak nastąpi, na razie jeszcze nie wiadomo.

Ateny: Cała tutejsza prasa z wielkim entuzjazmem wita zapadłą jednogłośnie enuncjacją delegatów kreteńskich w sprawie połączenia Krety z Grecją.

Madryt: Sagasta oświadczył, że nowo wybranym kortezom przedłoży nasamprzód do załatwienia sprawę klasztorów i sprawę samorządu katolickiego.

Ateny: Następca tronu Konstantyn z żoną i dwoma synami w dn. 9 b. m. udają się do Niemiec. Opozycja zamierza wyzyskać ów fakt w celach agitacyjnych, ponieważ od czasu ostatniej wojny Niemcy, a zwłaszcza Berlin, są wśród Greków formalnie zniechęceni.

Paryż: Dziennik Dérouté'a „Drapeau“ zapowiada, że nacjonaliści na przyjęcie generała Bonnala w Francji dadzą odpowiedź głośniejszymi demonstracjami w dniu 14 lipca przed statua Strassburga.

Paryż: Sesja parlamentu będzie zamkniętą w pierwszym tygodniu lipca. Wybory do rad jeneralnych odbędą się w dniu 21 lipca.

Sofja: Prezes ministrów Karawelow oświadczył potrzebę utworzenia kapitału rezerwowego w gotówce, którym rząd mógłby rozporządzać każdej chwili na wypadek wojny. Opinia publiczna jest zaniepokojona, ponieważ z słów ministra możnaby przypuszczać, że ta ewentualność jest bliższą, niż przypuszczano.

London: Donoszą z New Yorku, że parowiec „Laurine“, krążący po rzece Mississippi, wyleciał w powietrze skutkiem tego, że ogień, który wybuchł w wnętrzu okrętu, doszedł do komory, gdzie było 21 centnarów dynamitu. Wybuch, który nastąpił, rozsadził statek formalnie na proszek. Załoga i pasażerowie — z wyjątkiem dwóch osób — zdołali się uratować przed wybuchem.

Berlin: Rodzina Wilhelma hr. Bismarcka dostała telegram kondolencyjny od cesarza Franciszka Józefa I.

Paryż: Trybunał stanu w sprawie Lur-Saluces zbierze się d. 20 czerwca.

Order pruski dla Körbera.

Wiedeń: W bardzo poważnych kołach krąży

pogłoska, że cesarz Wilhelm II. nada niebawem prezesowi ministrów, dr Körberowi, wysoki order pruski, aby w ten sposób wyrazić swoją radość, że Austria pozyska sieć kanałów.

Dziennik półurzędowy pruski „Berl. N. Nachr.“ winszując Austrii, że wyprzedziła na tem polu Prusy.

Kto zapłaci za kanały?

Wiedeń: Fundusze potrzebne dla oprocentowania i amortyzacji pożyczki, zaciągniętej na przekopanie kanałów, minister skarbu postanowił uzyskać zapomocą nowego podatku spadkowego.

Projekt owego podatku będzie przedłożonym parlamentowi w sesji jesiennej.

Pałac cesarski w Pekinie.

London: „Birmingham Post“ donosi, że 20.000 robotników pod przewodnictwem Huijufena dyrektora dróg żelaznych, zaczęło pracować nad usunięciem ruin i oczyszczeniem „miasta zakazanego“ w Pekinie.

London: Z Szangaju donoszą, że wicekrólowie i gubernatorowie rozmaitych prowincyj postanowili zaraz po zawarciu pokoju wystosować do tronu wspólną prośbę o przeprowadzenie szeregu reform, które mają się w głównych punktach zasadzać na zreorganizowaniu armii na sposób europejski i na szczepieniu oświaty europejskiej. Inne reformy tyczą się organizacji poczt i policji, również na sposób europejski.

Kłamstwa angielskie.

Bruksela: Lekarz holandzki dr Biereus de Haau, który świeżo wrócił z Transwaalu, stwierdza, że wszystkie rozmowy (Bothy z Kitchenerem odbyły się na prośby tego ostatniego. Botha ani na chwilę nie myślał o złożeniu broni i nie przyjął ofiarowanego mu przez Anglię zawieszenia broni.

London: Kitchener zażądał telegraficznie natychmiastowego uzbrojenia i wysłania 30.000 żołnierzy; w razie przeciwnym grozi dymisją albo prosi o pełnomocnictwo do układu z Boerami na lepszych, niż poprzednio, warunkach.

Paryż: Na dzisiejszym posiedzeniu Izby dał Delcassé wyjaśnienia w sprawie chińskiej. Dotknął kwestji odszkodowania i powrotu wojsk.

London: Telgrafują z Waszyngtonu, że rząd związkowy nie może wziąć udziału w prezentowaniu pożyczki chińskiej, ponieważ sprzeciwiają się temu przepisy konstytucji.

Bruksela: Dr Leyds zawiadamia półurzędowo, że zarówno Krüger, jak i członkowie nadzwyczajnego poselstwa boerskiego otrzymywali ostatnimi czasy kilkakrotnie zaprosiny, by odwiedzić Amerykę. Na wszystkie te zaprosiny odpowiedziano odmownie, nadmienając, że Krüger może podejmować tylko takie podróże, które niosą korzyść sprawie boerskiej.

Bruksela: W pobliżu miejscowości Heidelberg ma niebawem nastąpić koncentracja wojsk Ludwika Bothy i Ben Viljoena, w celu przejścia do ofensywy wobec Anglików.

Bruksela: Zamieszkali tutaj Boerowie uważają ostatnią pomyslną bitwę Delareya z Anglikami, o której telegrafował lord Kiczener do Londynu, za znaczne zwycięstwo generała boerskiego. Delarey tak zniszczył linię kolejową Durban-Johannesburg, że armja Kiczenera ma zupełnie odcięty dowóz żywności z Natalu.

Holandya i Niemcy.

Bruksela: W uderzająco chłodny sposób traktuje prasa holandzka grzeczności, jakimi cesarz Wilhelm II. obsypuje w Berlinie królowę Wilhelminę. Najpoważniejsze dzienniki piszą wręcz, że Holandia nigdy nie zapomni zmiany frontu, jaką wykonała polityka niemiecka względem Boerów. Holandia wie zresztą, że Niemcom uśmiechają się kolonie bogate i ładne porty holandzkie.

Odnaczenie włoskich ministrów.

Rzym: Król Wiktor Emanuel wręczył wczoraj osobiście prezydentowi gabinetu order Anuncjaty, przyczem zaznaczył, że takiesamo odznaczenie otrzyma Visconti Venosta.

Wobec tego, że Venosta jest znany, jako gorliwy stronnik trójprzymierza, w tutejszych sferach politycznych przywiązują do zapowiedzianego odznaczenia bardzo wielką wagę i znaczenie.

1.4. Proszę kupować tylko **GORSETY** w Krakowie ul. Grodzka u HERMANA PIESENA 1.4. specjalisty gorssetów z Pragi. 614

!!Na Czerwiec!!

Księgarnia katolicka
Dra Wł. Miłkowskiego
W KRAKOWIE
Rynek gł. 30, Telefonu Nr. 418
poleca książkę p. t.:

Miesiąc

Najsi.
SERGA JEZUSOWEGO
przez O. Prokopa, Kapucyna.

Jestto jedyne nabożeństwo do N. Serca Jezusowego wielkim drukiem; nadaje się więc przedewszystkiem dla osób o słabym wzroku.

Cena egzemplarza Kor. 160, w trwałej i pięknej oprawie K. 280, toż samo na papierze welinowym oprawy w wyborowy miękki szagryn, brzegi złoczone K. 570. Na porto należy dołączyć 45 h.

Nakładem księgarni
D. E. Friedleina w Krakowie
wyszły świeżo:

K. Tetmajer, Hasła. Zbiór poezji niedozwolonych przez cenzurę rosyjską. Cena 80 ct., w ozd. opr. 120.

J. Żuławski, Poezje I, z portretem autora, rys. St. Wyspiańskiego. Cena 130, w ozdobnej oprawie 180.

Świeżo opuścił prasę
WESELE
St. Wyspiańskiego.
Cena egz 2 zlr. 1281

HANDEL

korzenney i śniadaniowy, jest zaraz z wolnej ręki do sprzedania, kapitał potrzebny 2-3000 zlr. Bliższą wiadomość w Dziale inseratowym „Głosu Narodu“. Zarazem jest 10 stołów marmurowych tanio do sprzedania. 1509 1 3

„5 KILO“

w faskach wysyła bardzo dobre świeże MASEŁO po 7 kor. 20 h. za pobraniem pocztowym franco. Pewnym od bicrom bez zaliczki. Windstał w Tymowy. 1507 1 3

Mleczarnia w Borzęcinie

poszukuje 1506 1 2
I pomocnika, I praktykanta
i I-go robotnika.

VOYAGER.

Zdolny inteligentny kupiec, który objeżdża Galicję i Bukowinę dla paru hurtownych krajowych firm przyjmie zastępstwo w różnych gałęziach przemysłu i handlu. — Oferty prosi nadsyłać pod „K. K.“ Dział inseratowy „Głosu Narodu“. 1503 1 0

Zginęła papużka zielona

w piątek 31 maja wieczorem. Znalazca raczy oddać za wynagrodzeniem na ulicę Wolską L. 4. 1499 1 4

NOTES

z napisem: „Słownik kieszonkowy“ zgubiony na plantach, znalazca raczy oddać za wynagrodzeniem do Działu inseratowego „Głosu Narodu“. 1485 1 3

DOM

o dwóch stanejach i kuchni, z ogrodem, w p. g. p. położeniu, w pobliżu lasu, jest zaraz do wynajęcia, w okolicy Kiszczowic. Adres poda Dział inseratowy „Głosu Narodu“ pod l. 1477. 1 2

Do większego domu handlowego potrzebna jest

buchalterka

do prowadzenia kasy.

Kilkoletnia praktyka, dokładna znajomość języka polskiego i niemieckiego, oraz kaucja do 2.000 koron wymagana. 1476 1 3

Zgłoszenia pisemne pod L. R. do Działu inser. „Głosu Narodu“.

Subiekt cukierniczy

specjalista w cukrach i herbatnikach znajduje zaraz posadę w fabryce czekolady

H. Tretera we Lwowie.

Szczawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe ceciozno, jak
Zalecona przez
Towarz. lekarskie
w Krakowie
Woda Selterska
wyrobu naszego Zakładu fabrycznego wód mineralnych sztucznych, będącego pod kontrolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego.

CAŁY ROK OTWARTY
Zakład kąpielowy wód siarczanych i Sanatorium
w Swoszowicach pod Krakowem

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu, 18 razy dziennie połączony z Krakowem koleją i omnibusami.
Znane w Polsce od XV wieku Swoszowickie wody siarczane przewyższają swą siłą i skutecznością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne; leczą: przewlekły gościec stawowy, mięśniowy, jakoteż dna (podagra) choroby serca na podstawie reumatycznej, nerwobóle szczególnie ischias — porażenia tak centralne jak obwodowe — kłtę we wszystkich jej postaciach — choroby skórne połączone z przerostem i zgrubnieniem warstw skóry — przewlekłe zatrucia rtęcią i ołowiem, obrażenia kości, różne choroby nerwowe.

Szkółki leśno-ogrodowe
TADEUSZA hr. ŁUBIENSKIEGO
w Zassowie pod Czarną
poleca do kultur wiosennych: 599 45 50
nasiona i sadzonki leśne, drzewka i krzewy ozdobne, tudzież rośliny pnące trwałe, po cenach najniższych.
Katalogi na żądanie opłatnie.

Poleca się Szan. Publiczności przebywającej na letniskach
„Kuchnie naftowe“
R. Ditmar szybko gotujące (cały obiad) jakoteż na dnie chłodniejsze: „piecyki naftowe“
bezzur i komina, „Calorifere Ditmar“ do ogrzewania mieszkań. 1504 1 0

Każdej gospodyni i matce
należy powinszować, która ze względu na zdrowie, oszczędność i przyjemny smak używa Kathreiner Kneippowskiej kawy słodowej (która jest prawdziwą tylko w znanych oryginalnych paczkach).

FABRYKA SIATEK
konstruoy i artystyczn. ślusarstwa
J. GORECKI i SP.
Kraków, ulica Św. Wawrzynca 28, Telefon Nr. 277 1089
wykonuje wszelkie roboty w zakres powyższych produktów wchodzące. — Cenniki na żądanie. — Ceny przystępne. — Termin ściśle dotrzymany.

Za duszę + s. p.
MARI z SZULCÓW
MARTYNIKOWEJ
żony Urzędnika c. k. kolei państw. odbędzie się, jako w drugą rocznicę śmierci
Nabożeństwo Żałobne
w cerkwi św. Norberta przy ulicy Wiślniej, we wtorek dn. 4 bm., o godz. 8 rano, na które Sz. P. T. Publiczność zaprasza
Martynik z dziećmi.

Od ks. infułata Krzemieńskiego
10 koron otrzymała Rozalia Wichera, za co składa serdeczne „Bóg zapłać“. 1510 1 1

Praktykant
w handlu korzennym, mający początki szkół średnich, znajdzie zaraz miejsce w handlu pod firmą: Wł. Konopnickiego Kraków, ulica Długa L. 33. Zamiejscowi mają pierwszeństwo. 1513 1 3

Niezawodna Pasta!
nawet na zastarzałe nadgniółki w aptece Eustachego Sokalskiego w Kętach. 1062
2 Pudełka 60 halerzy.

Ogłoszenie Licytacji.

Celem oddania w przedsiębiorstwo przebudowy domu gminnego w Zatorze, ogłasza się niniejszem licytację przez pisemne oferty, które wnosić należy do dnia 12 czerwca 1901 r. do godziny 12 w południe, do Urzędu miejskiego w Zatorze.

Cena kosztorysowa wynosi 39.000 koron. Do oferty dołączyć należy wadium w wysokości 10% ceny kosztorysowej, oraz deklarację że oferent zna szczegółowe i ogólne warunki budowy, — obowiązując się je jaknajściślej wykonać, — nadto przyjmuje znajdujące się na placu budowy wapno gaszone, w cenie 241 koron.

Wybór oferenta zastrzeżony jest Radzie gminnej w Zatorze.

Plan i warunki budowy przejrzeć można w biurze Urzędu miejskiego w Zatorze. 1511 1 3

Urząd Miejski w Zatorze.
Dnia 30 maja 1901 r.

Wyłączna sprzedaż dla zachodniej Galicji 1501 1 3

Mc Cormicka w Chicago
żniwiarki, kosiarki i grabiarki
w Krakowie w Składzie maszyn zagranicznych przy ulicy Basztowej Nr. 19.
Mc Cormick.

Piękna Wieś

w okolicy kopalni i fabryk, powiat chrzanowski, w obszarze morgów 785, w tem roli dobrej przepuszczalnej 300 m., łąk dwukośnych łądnych 85, reszta las szpilkowy w różnym wieku, w lesie jest łądnych 30 m. łąk, budyńki wszystkie prawie nowe, do sprzedaży za cenę 88.000 zlr. z długiem bankowym 31 tysięcy zlr. 10 do 15.000 może pozostać przy hipotece na tani procent.

Majątek ten podatnym jest do rozparcelowania.

Do traktowania upoważniony pan J. Plesnar, Dział inseratowy „Głosu Narodu“ Kraków, przy ul. Szewskiej L. 13, parter.